

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov. v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.

Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne osira.

EDINOST

Oglas in oznanila se račune po 8 nov vrnena v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinost je moč.“

Vabilo na naročbo.

Ob začetku tretjega četrtletja vabimo svoje naročnike, da pravočasno ponové svojo naročbo in da skušajo nam pridobiti novih naročnikov. Časi so resni, in napočila je doba, ko narod slovenski krvavo potrebuje neodvisnih glasil, zahtevajočih prava naša, ne oziraje se ne na desno ne na levo. Nam je resna volja, pri katerih-si-bodi odnošajih brezobzirno zagovarjati narodni naš interes, a v tem boji trebamo duševne in gmotne podpore naroda. Kdor se torej strinja z našimi načeli, stopi hitro v naš krog.

Cena listu je:

za vse leto . gl. 6.—
za polu leta „ 3.—
za četrt leta „ 1.50

Uredništvo in upravništvo.

Volilska korupcija.

Temno in odurno je političko in národno obnebjje, ki se razpenja nad tužno in po večini prebivalstva — to treba naglašati vedno in vedno — slovensko Istro. Temno in mračno je to obnebjje, tako, da se je istrskemu rodoljubu bati slednji trenotek, da ne nastane huda ura, ki nam definitivno uniči nado, da se kedaj xjasni tožno to obnebjje. Viseč neprestano med upom in strahom vstrepeče nervozno ubogi istrski Slovan. In njega duševno bol povišuje še posebno zavest, da ni zagrešil ničesar, da ima čiste roke ter da nikakor ni zaslužil take britke usode.

Često nam je prilika pogovarjati se z ubogimi seljaki istrskimi. A pri vsakem takem pogovoru izvemo kako novo poglavje iz političnega in narodnega mučeništva slovenskega življa po Istri. Nam se krči srce pri tem, á priprosti seljak, ohranivši si čut ljubezni do rodne zemlje in rodnega jezika in hrepenoč po oni samostojnosti, koja uživajo druge narodnosti, maje obupno se svojo glavo ter povprašuje v svoji naivnosti in prirojenem mu pravicoljubju: zakaj, zakaj?

Da, zakaj? Na to vprašanje je točen odgovor zelo težaven in pa tudi zelo lehak. Težaven, ker ni lahko pogoditi tiste koristi, koja naj bi imela država naša od tega, da v Istri vlada manjšina nad večino, da tu doli praznuje svoje orgije stranka, ki nam dokazuje dan na dan z nečuvnimi čini svojimi, se svojim cinizmom, se svojo brezobzirnostjo, da jej ni prav čisto nič do tega, ali jo svet smatra dostojno ali ne; ki nam dokazuje, da jej je zamrl zmisel za oni pojem, kojega je naglašal ravnokar poslanec dr. Herold v državnem zboru: za pojem političke morale. Vzrokov politiki odločilnih krogov ni lahko raztolmačiti, pač pa se nam vidi po sledice tej politiki čisto naravne, ker drugačne niti ne morejo biti. Z ozirom na posledice takej politiki ni težko odgovoriti na vprašanje: Zakaj je tako po Istri? Kako smo prišli do tako nezdravih, nena-ravnih odnošajev?

Slovanom nasprotna stranka istrska je razvajena in zato tudi srbosita.

V njej se je nekako uživalo prepričanje, da njej je vse dovoljeno, da stoji nad postavami. Čini, kakoršne smatrajo drugod kot pregrešek proti obstoječim zakonom, ali vsaj proti politički moráli, so v očeh te stranke dovoljeno nedolžno agitacijsko sredstvo. Takih sredstev se je vsikdar posluževala nam nasprotna stranka in se jih poslužuje še dan-danes: v teh sredstvih tiči tajnost velikih vspehov te stranke; v teh vspehih je iskati ključ do zagonetke, koje ne more razrešiti priprosti in naivni seljak istrski.

Pač, na nekaj se vender sklicuje ta stranka, kar bi bilo na videz nekako podobno etički (nравstveni) podlagi: na stare tradicije. A gospóda nočejo pripoznati, da vse te stare tradicije ne značijo drugega, nego neopravičene pred-pravice za jedno stran, a dolgo vrsto krivic, radi kojih trpi druga stran.

Mračno in neprijazno je političko in narodno obnebjje, razpenjajoče se nad tužno Istro; zagrnjeno je z oblaki potrtosti na jedni, in prepobjnosti in drzovitosti na drugi strani.

Le redkokedaj pade svitel žarek v to temoto, zbok česar goje glede na odnošaje po Istri jako temne in krive nazore tudi taki krogi, ki bi morda sodili pravičnejše, ako bi prav poznali kondicije te dežele.

Dne 4. t. m. pa je zabliskalo pred deželnim sodiščem tržaškim, da se je kar zasvetilo po vsem pozorišču. Obsodba, koja je izreklo to sodišče proti dvema odličnima pripadnikoma italijanske stranke, potegnilo je odnošaje istrske na beli dan in jasno je sedaj vsakteremu, s kakimi sredstvi se vzdržuje italijansko gospodstvo po Istri. Osebi obeh obsojenecov nas ne brigati in bilo bi krivično, ako bi hoteli kamenje metati na ti dve osebi. Vsaj so na dnevnem redu slični dogodki pri volitvah po Istri; le škoda, da je njih prouzročiteljem zelo težko priti na sled. Za nas je to v veliko zadoščenje, da so oblasti same konstatovale vsaj jeden slučaj, pričujoč nam o volilski korupciji, ki je po Istri od nekdan v navadi. To je krasno navodilo legitijmaojskemu odseku poslanske zbornice, ko mu bode soditi o pravoveljavnosti izvolitve dr. Laginje. K glasoviti volitvi v Gužonu (občine Pomjanske) došlo je nad 500 volilcev, a italijanski volilni možje bili so izvoljeni borimi štirimi glasovi večine. S kakimi sredstvi — pove nam obsodba z dne 4. t. m. Politiški oblasti nočemo očitati ničesar, kajti postopala je objektivno, kolikor se mogli soditi naši zaupni možje. In vender je bila naša stranka prepričana, da slučaj s kmetom Furlaničem ni bil jedini pri tej volitvi. Zasedila je res lepo vrsto takih slučajev, koje je tudi navedla v svojem protestu, le žal, da je pri obstoječih odnošajih sila težko dokazovati.

Hvala Bogu, da se je vender enkrat statuiral eksempl, kajti sedaj ni več dvombe za nikogar, da pri volitvah po Istri cvete volilska korupcija. V tem jednom slučaju zadela je zaslužena kazen neposrednega krivca, kakor tudi intelektualne prouzročitelje. Ne briga nas, ali ta eksempl poboljša italijansko stranko, a volilcem samim bodi ta slučaj vsvarilen vzgled: vedo naj, da se pregreše

proti postavam, ako se dajo podkupiti na kateri-koli način. A tudi vladi sami bodi to resen opomin, kajti v prvi vrsti je nje dolžnost, zatirati volilsko korupcijo, s katere pomočjo pačijo nasprotniki naši pred svetom pravi značaj dežele Istrske v národnem pogledu.

Afera Spinčičeva.

Govor poslanca Herolda v 148. seji poslanske zbornice dne 5. julija 1892.

Visoka zbornica! Ker je moj tovariš in prijatelj dr. Pacák zbok smrti v svoji družini zadržan zagovarjati pred visoko zbornico svoj predlog v aferi Spinčičevi — koji predlog se je odlašal že toliko časa — prevzel sem jaz ta posel na njega prošnjo. Meni bode pač težko vso to zadevo osvetliti tako, kakor bi jo bil lahko posl. Pacák, ki je proučil ves materijal, zbran v spisih. Vsakako nas mora presenetiti, da se zadeva poslanca Spinčiča uprav danes obravnava pred dvojnim sodiščem. Danes se odloči pred državnim sodiščem o pritožbi Spinčiča proti ministerstvu nauka, in tudi tukaj, v tej visoki zbornici, se vsaj obravnava danes o tožbi poslancev Pacáka in tovarišev proti ministerstvu nauka v zadevi Spinčičevi.

Stališče, na koje se postavita ta dva činitelja, bode vsakako in mora biti različno. Državno sodišče bode preiskalo to vprašanje po strogo juristiškem značaju, rekel bi: morda po strogo formalno-juristiškem značaju. A poslanska zbornica bode, po mojem menenji, vso to zadevo sodila ne toliko se juristiškega stališča, ampak bolj se stališča političke morale (Prav res!). Naj je razsodba državnega sodišča ob tem vprašanju taka ali taka; naj že državno sodišče odloči, da so ugodni tožbi, ali pa, da se jo odklone — ta razsodba državnega sodišča, naj je že negativna ter tožbi neugodna, ne more, po mojem menenji, nikakor uplivati na menenje visoke zbornice. Kajti se stališča političke morale se ne dá odobriti odpust poslanca Spinčiča iz službe ter zagovarjati s paragrafi in postavnimi določbami (Dobro!).

Ker mi je dana naloga, utemeljiti tu predlog Pacákov, bodi mi dovoljeno, gospóda moja, da spregovorim malimi besedami na sploh o oni osebi, o kateri je tu govor, ter o vsem učinu, dovršivšim se pred vprašanjem, o katerem obravnavamo tu danes.

Kaj se je dogodilo? Deželni šolski svet za Gorico in Gradiško je spoznal z naredbo z dne 5. decembra 1891. državnega poslanca Spinčiča, kot profesorja na pedagogiji v Gorici, krivim dvojnega službenega pogreška, storjenega na jedni strani povodom zagrebške razstave v septembru letu 1891. po vsebini njega javnih govorov, kot voditelja istrskih Hrvatov, naperjenih proti sedanjji državopravni uredbi države in na drugi strani po njega odličnem agitatoriškem delovanju povodom občnih državnozbornskih volitev ter dopolnilne volitve v oktobru 1891. v Istri — ter je sklenil predlagati pri ministerstvu za nauk in bogočastje kot disciplinarno kazen, da se Spinčič odpusti iz državne službe.

Na utok, predložen naučnemu ministerstvu proti temu sklepu deželnega šolskega sveta za Gorico in Gradiško, razglasilo se je vled sklepa z dne 7. marca, da se zavrne utok, da se torej določi odpust iz službe v zmislu predloga deželnega šolskega sveta.

Toraj, gospóda moja! Ob tem vprašanju, za katero gre tu, morajo veljati vsakemu nepriustranemu in objektivnemu človeku pravo za pravo le razlogi, navedeni v disciplinarni razsodbi deželnega šolskega sveta za Gorico in Gradiško za odpust profesorja Spinčiča iz državne službe.

Mi se tu nikakor ne moremo sklicevati na kake druge pregreške, o katerih morda ve naučno ministerstvo. Mi nikakor ne moremo smatrati kot podlago razsodbi kaj drugega, nego to, kar je izraženo v razlogih.

Državni poslanec Spinčič je bil torej spoznan krivim dvojnega službenega pogreška: prvič, ker je imel na razstavi Zagrebški političk govor, drugič, ker je odlično deloval pri splošnih državnozbornskih volitvah v letu 1891. in pri dopolnilni volitvi v oktobru 1891.

Kaj je vender zagrešil ubogi Spinčič v Zagrebu glasom razlogov deželnega šolskega sveta za Gorico in Gradiško? „Rekli ste namreč mej drugim“ — tako se govori do profesorja Spinčiča —: „Dal Bog, da to mesto Zagrebško, ki je danes moralno glavno mesto vseh Hrvatov, prej ko mogoče postane tudi v materijalnem pogledu glavno mesto našega naroda“. Tičili v tem disciplinarni pregrešek, da bódi Zagreb moralno glavno mesto vseh Hrvatov, ali pa je menilo naučno ministerstvo, da bódi nemoralno glavno mesto? „Živel Zagreb, živila združena Hrvatska!“ Menita-li deželna šolska oblast za Gorico in Gradiško in naučno ministerstvo, da naj se rastrže in razdeli Hrvatska?

„Postavili so mej nas ograje, da bi delili naše dežele ter jih držali razdeljene, a te ograje ne zmoroje nikakor, da bi v nas udušile ukupnost misli in čutstev“.

„Želimo, da kakor ste nas danes v tej dvorani združila župan in mestni zastop, da se združimo vsi v širšem zmislu pod jedno streho“.

V tom uvidevajo pregrešek proti sedanjji državopravni uredbi države; smatra se torej želja po združenju Hrvatov, živečih v avstro-ogerski monarhiji, kakor da je naperjena proti ustavi države. Menim, da ne jaz, opozicijski poslanec, ampak vsak minister Njegovega veličanstva in kralja moral bi se uprti takemu razumljenju. Jaz trdim, da so vzlic duvalizmu in vzlic ustavi z leta 1867. že združeni vsi Hrvatje, živeči v avstro-ogerski monarhiji — in do sedaj imamo še monarhijo in državo —, in da se tako združenje v kulturnom in materijalnem pogledu nikakor ne zadevlje ob državno pravo avstro-ogerske monarhije. Morda se pa goji tudi želja, da se tudi Hrvatje izven države — vsaj jih živi nekaj v Bosni in Hrcgovini — združijo pod žezlom hababurške dinastije. No, tako željo sme vender gojiti vsak Avstrijec (Veselost).

Tako razumljenje kaže se nam jasno iz nekega stavka Spinčičevega, ki ga je izpregovoril pri Starčeviću, namreč,

da je mislil na združenje Hrvatov pod habsburško dinastijo (Čujte, Čujte!), kar pa deželni šolski svet označuje nastopno: „Da ste se izjavili uprav tako, pripoznali ste brez ovinkov, in oni mali popravki, koje podati se vam je zdelo umestno, pa ne morejo oslabiti, ker so večinoma nebitveni, važnosti in tendencij Vašega nagovora; tem manje, ker ste vender-le, po Vaši lašni izjavi, izrazili željo po združenju Hrvatov, nasprotnem državnopravni uredbi države.“

In tudi to se mora smatrati kot potrdilo te želje, da ste v nagovoru pri Starčeviću njega slavili kot istega, ki je baje prvi dokazal zgodovinski, da Istra je spadala k kraljestvu Hrvatskemu.“

Tako se govori v odloku c. kr. oblasti o izredno lojalni izjavi jednega poslanca, izjavi, koje bi morali vsikdar uvaževati. (Čujte, čujte!)

(Dalje prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državni zbor. V seji poslanske zbornice dne 5. julija obravnavali so o predlogu posl. Pacáka, da se zadeva Spinčićeva izroči imunitetnemu odseku. Ta predlog vsprejela je zbornica jednoglasno, kakor smo že javili v poslednji številki. Zaman se je natezal gosp. minister Gautsch, da bi dokazal, da vsa zadeva pravo za pravo nič ne briga zbornico, češ, da kar je „zagrešil“ Spinčić, ni zagrešil kot poslanec, ampak kot učitelj. Zbornica pa je bila — čast jej na tem! — nasprotnega menenja: da je zadeva Spinčićeva prav možno briga. Imunitetni odsek vzame torej sedaj stvar v roke in morda se izcimi iz te afere še marsikaka neprijetnost za ministra Gautscha — in koga drugega tudi. Govore posl. Herolda, Kramarja, Pernerstorferja, dr. Zuckra, Bareutherja, dr. Luegerja približno po stenografskem zapisniku. (Z Heroldovim smo pričeli že danes). Iz Gautschovega govora pa nas je zbudila v oči osobito trditev, da postopanje vladino ni izviralo iz animozitete do katere-si bodi narodnosti ali stranke. Praška „Politik“ vpraša pa po vsej pravici, zakaj gospod minister ne prime za vrat tudi nemško-liberalnih in nemško-nacijonalnih profesorjev-poslancev, ki so tudi in še hujši agitatorji, nego je Spinčić. Zakaj uprav Spinčića in samo Spinčića?! Zakaj?! Stvar vender ni tako nedolžna, kakor bi hotel dati razumeti njeg. ekscelenca. Tudi poslanca Bartoli in Stalitz švignila sta kvilku, a najdeta odmenjeni jima odgovor mej različnimi vestmi.

V seji dne 6. julija vsprejeli so postavni načrt, zadevajoč kredit 8 milijonov za popolnitev vseučilišč. Pri tej priliki so osobito česki poslanci naglašali, kako nedostatno je preskrbljeno za visoki šoli v Pragi. Moravska poslanca Seichert in dr. Začek sta zahtevala, da se tudi za Moravsko osnuje česko vseučilišče. Posl. Začek je rekel, da se še v 19. veku prepoveduje gluhim ušesom ter da vlada sama se svojim postopanjem navaja narod česki v ekstremno smér. Posl. Luzzatto, Salvadori in Campi so se potezali za to, da se tudi za avstrijske Italijane osnuje posebno italijansko vseučilišče. Campi je naglašal tudi, da bi bilo tako vseučilišče velike važnosti tudi v političkem pogledu, ker ne bi bili italijanski mladeniči prisiljeni obiskovati vseučilišča v inozemstvu. Čudna gospóda to: za-se zahtevajo vseučilišča, drugim pa ne bi privoščili niti osnovnih šol. Gospóda, tudi to bi bilo velike važnosti v političkem pogledu, da se tudi lojalnim slovenskim Primorcem dado pripadajoča jim narodna prava! Sam bodi pravičen, kdor zahteva da, bodo drugi njemu pravični!

V svojem odgovoru na različne opazke omenjal je g. naučni minister tudi mesta tržaškega, zavračujoč posl. Luzzattija trditev, kakor da ministerstvo dela na propad mesta Tržaškega. G. minister je zardil, da vse naredbe vladine merijo le na razevit in prospeh Trsta. Vlada ne bi bila pričakovala, da jej bode kaj jednegega očital kak tržaški poslanec.

Vsprejeli so postavni načrt, tikajoč se povišanja garancije železnice Eisenberg-Vordernberg. Posl. Czeck je predložil štiri resolucije v obrambo proti kužnim boleznim govedi. Poslanec Seichert in tovariši so interpelovali ministerskega predsednika radi uvedanja nedeljskega počitka pri državnih uradih; posl. Špindler in tovariši ministra za deželno brambo radi surovega postopanja z novinci. Interpelacija navaja posamične slučaje. Posl. Schlesinger in tovariši pa pravosodnega ministra radi škode, koje trpe mali obrtniki zbog uporabljanja kašnjenca za obrtna dela.

Govorica, da nameruje iti v pokoj deželni predsednik Kranjski, baron Winkler, je menda osnovana. Pojde menda že v oktobru.

DOPISI.

Iz Gorice. — Na sv. Rešnjega Telesa dan bila je toraj slovenska propoved v Ločniku, v kljub vsem naporom in strastnemu rogoviljenju „legarskih“ prenapetnežev. Milostljivi knez da nadškof ni dovolil, da bi se zgodila taka krivica slovenskemu jeziku v ločniški cerkvi, kjer se je od nekdanj in najnovjših časov glasil v čast božjo. Tudi ne more biti resnica, kakor piše židovski „Corriere“, da bi bil škof odredil, da se propoveduje po dokončanih slovesnostih — da ne bode slovenska propoved v nadlego in vznemirjenje Furlanov, kajti po takem bi se moralo tudi za Furlane vsako nedeljo le po maši in ne sredi maše propovedati, ali vsaj pred mašo, da bi Slovenci po maši, kadar bi se pričela furlanska propoved, lahko odšli, oziroma prišli, kadar bi se začela maša. Propovedal je prav lepo in ganljivo pred. g. vikarij iz Podgore in marsikdo je vskliknil: o, da bi pač vsako nedeljo tako bilo. Cerkev bila je napolnjena, dasi je „Corriere“ že naprej svaril in opominjal Ločničane, naj se nikar ne udeležijo slovenskih propovedi. O saj tudi ni treba, da bi Furlani prišli k slovenski propovedi, nikdo jih ne bo klical ne vabil, saj slovenska propoved bila je za Slovence, slišiš, „Corriere“, za Slovence v Ločniku in Gradiškuti, kateri so kraju dali ime, imenovali posamične dele vasi: Gorenji in Dolenji konec, Breg itd., kateri so sezidali hišo božjo, iz katere jih sedaj goni predrznost laških priseljencev, naselivših se mej njimi. Propoved bila je za Slovence, ki so posadili pred cerkvijo slovansko lipo (ali furlanski: „la lipa“) in katero so še le pred kakimi petimi leti posekali prenapeteži furlanski, ko jih je najbrž kedo opozoril na njo. — Propoved bila je za Slovence, katerih pradedj so tu zažigali slovanski „Kres“ in o božiču se greti pri „božiču“, kar se je ohranilo vse še do današnjega dne, o čemur se lahko prepriča tudi židovski „Corriere“. „Potok“, „kolovozna“, „krompir“, „robida“, „cesta“, „slak“, „repa“, „jelša“, „svitek“ i. dr., ki se še sedaj rabijo v furlanščini, kažejo tudi na prvotno furlanske prebivalce v Ločniku, kaj ne „Corriere“?? Žalost me obhaja, ko premišlujem vse to in vidim sedaj ta lepi kraj večinoma pofurlanjen. Slovenska krotkost in prizanesljivost, kedaj vaji bo konec? Kar se je zgodilo z Ločnikom, žuga tudi Podgori — čuvajte se laških priseljencev! In ker „Corriere“ ne more utajiti resnice, da je bila cerkev polna poslušalcev, razlaga to svojim prijateljem v tolažbo, in morda da bi komu metal pesek v oči, češ, prišlo jih je par sto iz Št. Ferjana in Podgore, sicer

bi bila prazna cerkev. To je gola laž. Niti iz Podgore niti iz Št. Ferjana ni bilo nikogar, kar se že samo ob sebi razume pri takem vremenu kakor je bilo tisti dan skoraj do 10. ure. Da, zvit si in prekanjen sin judovski — poslušajoč se laži in obrekovanja, da bi preslepil svoje čitatelje in cerkveno predstojništvo — pa ne pojde, poznamo te, lisjak!

Omenjam naj še, kako so praznovali „Legarji“ ta najsvetejši dan v letu. Slišavši, da je slovenska propoved, vabili so ljudstvo iz cerkve, drugi so celo branili pobožnim ustov v cerkev; neki mož je s silo zapodil svojo ženo (Slovenko) od erkvenih vrat; drugi je pretepal svojo ženo, ker je posodila nekaj za napravo oltarja; drugi so šli v cerkev, pa zopet ven, da so motili; neka babura je razdrila napravljeni oltar, ter ga oblatila (žena jednega prvih „legarjev“); drugi so se bratili nesti, kakor po navadi, zastave iz cerkve, še celo zvonov so se posluževali v demonstracijo proti — Bogu. Ako bi Slovenci kaj sličnega uprizorili, vsi časniki bili bi polni zmerjanja in napadov na te barbore in gotovo tudi znani doktor bi zopet napadal take slovenske brezverce. Ali ker so to naredili Furlani — se jih celo hvali. „Corriere“ jih ne more zadosti prehvaliti, ter jih stavi v izgled vsem Lahom! Toraj taka je ta vaša „cultura“; mi bi jo imenovali „zulukaferstvo“. A čudno je, da se smejo take stvari hvaliti javno, kajti na ta način se vabi k posnemanju, — le tako naprej in videli bode, kak sad prinese tako hujskanje. In vsem tem homatijam do sedaj je kriv po večem „Corriere“, ki ne preneha dražiti proti Slovincem in potem tudi „Lega“, kajti njeni udje se pri vsaki priložnosti odlikujejo v napadih in sovraštvu proti pravici. Legino delovanje obsojajo celo mirni Furlani. Prouzročitelje nemira in izgredov trebalo bi kaznovati tudi za manjše prestopke, ker sicer jim groben raste vedno bolj. Potrebno, neizogibno potrebno je nadalje, da se skaže pravica tudi Slovincem, ker drugače ne bo miru.

Le pravično postopanje privede do trajnega reda in miru, do zadovoljnosti in medsebojne ljubezni. Vsakemu naj se da, kar mu gre; vež pač ne more zahtevati trezno-misleč človek.

Take, ki hočejo vse pravice le za-se, druge pa tlačiti kot sužnje, take trebalo bi nekaj časa odpeljati v tak „kraj“, kjer bi se ohladili nekoliko. Slovenci v Ločniku in Gradiškuti bodo zopet prosili za slovensko propoved in nadejajo se, da se jim usliši njihova ponižna prošnja in to bi bilo v obojestransko korist, bilo bi v blagor vsem, ker bi ne imel nobeden več uzroka se pritoževati, da se mu krivica godi. Če Furlani v Ločniku mislijo, da se jim godi krivica, če bodo imeli eno propoved manj, prosijo naj tudi oni še za eno, podpirali jih bomo še mi Slovenci in se nikdar upirali, če jih hočejo imeti tudi po deset vsak praznik; prosimo pa, da se da tudi nam, kar nam gre. Mi zahtevamo le svoje pravice, drugim jih ne odrekamo in upamo, da se nam prej ali slej morajo podeliti, naj „Corriere“ razgraja in šunta kolikor hoče — toliko upliva vendar še nima in ga ne bo nikdar imel na naše gosposke, osobito ne na erkvene. Raje naj bi se brigal za svojo sinagogo, in naj se ne vtika s svojimi napadi v naše vero in v zadeve dušnih pastirjev naših.

S Pivke, 29. junija. Letos, ko imamo pri nas prav malo ali nič vročine, začeli so ljudje zopet postajati onim zvezdogledom, ki trde, da pojema solnce moč, da gre svet h kraju; sploh, da bode vsega kmalu konec. Tako hudo sicer še ni in — ako Bog da — tudi ne bode. Pojema pa v nas neko drugo solnce, namreč solnce narodne zavesti, narodnega ponosa. Naša pivška dobrava, (nekateri trde, da je celo jedro zavedne Notranjske) ni še v svojih narodnih naporih niti tako daleč, da bi vsaj jeden občinski zastop

sklenil delati to, pravim delati, da se napravijo slovenski poštni pečati. —

Mari hočemo sami priznati, da so: Illirisch-Feistritz, Adelsberg, Präwald, Wippach, Haidenschaft itd. itd. že v „rajhu“?!!

To je tudi z nekaterimi javnimi napisi v Postojni in drugod. Znana „švabaka baština“ na Razdrtem, kjer bere Slovinc in Nemeec samo „nach Görz“ in „nach Triest“, stoji še danes, menda kot vekoviti svedok nekdanje nemške kulture.

Žalibog, da je takih in enakih svedokov še mnogo.

Človeka, ki misli, da je tu slovenska zemlja, ki ve, da je tu doma, morajo v srca zaboleti pisma, prihajajoča iz Trsta, z Reke in od drugod, pisma, katera pišejo slovenske roke s slovenskimi črkami in slovenskim pravopisom, a s nemškimi naslovi.

Vi rojaki in rojakinje tam doli na bregu sinjega jadranskega morja, mari ne veste, da s tem pokazete, kako malo cenite svojo domovino, kraj, kjer ste živeli v svojih mladih letih, kraj, ki vam je in vam bode mej vsemi na svetu najljubši in najdražji? — Mnogi naslovi tudi svedočijo, da se njih pisec samo sili nekaj napisati v tujem jeziku, katerega pa ne zna. Nekateri prav silijo človeka, ki zna nemški, na smeh in — pomilovanje, toliko in taki pogreški so v njih.

Kdo je še tako malomoder in misli, da Lah in Nemci, mej nami bivajoči, pišejo na pisma v domovino slovenske naslove. Kaj še? No, in kakor delajo oni, tako sme, tako mora delati vsak pošten, če tudi skromen, priprost Slovenec. Ako pišejo oni v svojem materinem jeziku, zakaj ne bi mi? Mari jih hočemo posnemati kakor posnemajo opice.

Če nas drugi ne spoštujejo, ali se bomo še sami zaničevali? Ne bodimo malosrčni, ne obupajmo, in solnce — slovenskega ponosa solnce nas obsije.

Poglejmo v belo Ljubljano! Tam so sklenili po vseh ulicah, katerim so sedaj spremenili imena, po vseh imenovanih in novih ulicah, napraviti samo slovenske napise. Tako je prav.

A ne samo doma, povsod bodimo slovenski možje!

Še nekaj je, kar prouzoča, da narodne zavesti solnce res hira, to je: nedostatek narodnega, nedostatek dobrega cerkvenega petja. Nekdanji mnogobrojni pevski zbori so zginili, zginila je mila slovanska pesem z naših dobav, z njo tudi narodni ponos. Sploh ne najdeš več izvežbanega pevskega zbora, ne cerkvenega, ne posvetnega, če prehodiš vse naše ravni in kadunje, vso Pivko na vse štiri vetrove.

Po cerkvah na korih cvili po dvoje troje ženskih, v družbah pa ne dobiš več poštenega petja, ako bi je iskal z lučjo o poludne, ko sijejo tri solnca. To res ni več napredek.

Da, da, naše solnce blede blede!

Različne vesti.

Odbor političnega društva „Edinost“ ima v nedeljo predpoludne svojo sejo v prostorih „Del. podp. društva“. Gospoda odborniki in njih namestniki so vabljeni k tej seji.

Gospode dopisnike prosimo potrpljenja, ker smo v zadregi s prostorom.

Afera Spinčićeva. Državno sodišče se je izreklo nekompetentno v tej zadevi.

„Il Mattino“ se je razkoračil silno nad dr. Luegerjem, ker je v državnem zboru povedal o tem listu — resnico. „Il Mattino“ se baha, da je njegovim dopisom iz Gorice — v kojih lojalne Slovence označuje kot same proletarijatec brez vsakršnih pravic — glasno pritrjevala vsa Gorica, zlasti pa glasilo tamošnjih italianisimov: „Il Corriere“.

„Il Mattino“ izvestno bi bil naglašal žalostne te istine, ako ne bi bil tako zaslepljen, kako v resnici je. Kajti soglasje mej glasilom „patrijotiske“ stranke Tržaške in glasilom Goriških intransigentov je najboljši dokaz o žalostnem položaju Primorskih Slovanov. To bahanje „Mattinovo“ potrjuje isto, kar trdimo mi v enomer!

Luengerjev govor v poslanski zbornici o zadevi Spinčičevi je hudo poparil naše nasprotnike. Zares, hvaležni moramo biti poštemu Nemcu, da je tolikim navdušenjem pričel razkrivati primorske rane, ne plašeč se tistih, ki bi hoteli po vsej sili prikrivati te rane. Mej poslednjimi je posl. Stalitz, ki se je tudi pri tej priliki razkoračil prav po nepotrebnem. Kajti posl. Luenger ni odrekal lojalnosti vsemu mestu Tržaškemu, ampak naglašal je samo, o čemer pričajo straže pred spomenikom na kolodvorskem trgu in o čemer pričajo vsi oni poslanci, ki so prišli v Trst o priliki, ko so spustili v morje vojno ladijo „Cesar Fran Josip I.“ To so činjenice, kojih ne morejo izbrisati tudi najerditejši protesti.

Debata o afəri Spinčičevi spravila je na noge tudi poslanca Bartolija. Ta gospod se je popel do nastopnih trditvev: „da posl. Laginja ne bi bil nikdar dospel do poslanskega sedeža, da ga ni bila podpirala vlada; da istrski Hrvatje naj nikar ne govore o patrijotizmu ter da italijanska Istra ni tako nevarna za Avstrijo, kakor bi bila hrvatska Istra.“ Sapo nam je zaprlo: v očigled tolikemu „pogumu“ moramo že položiti svoje orožje. Samo to bi pripomnili v vsej ponižnosti, da uprav postopanje proti Spinčiču nekam čudno osvetljuje po g. Bartoliju slavljeno blagonaklonjenost vlade do istrskih Slovanov povodom zadnjih državnozbornih volitev.

Nabiranje za Cirilo-Methodijski dar se nadaljuje. Včeraj smo prejeli svoto 5 gl., koja je nabrala v ta namen vesela družba na Opčinah. — 5 gl. je doposlal g. državni poslanec Ivan Nabergoj ter 5 gl. rodoljubje na Proseku. — V isti namen nabralo se je nadalje 2 gl. 50 kr. Skupaj torej do zdaj nabranega je 117 gl. 50 kr. in 10 ital. lir.

V proslavo praznika sv. blagovestnikov daroval je gospod poslanec Ivan Nabergoj 5 gl. za novi otroški vrt podružnice na Greti.

Za bratovščino sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu je jutri zjutraj ob 7. uri sv. maša. Ob tej priliki čuli bomo dostojno cerkveno petje. Častiti udje bratovščine in drugi rodoljubje so vabljeni, da se udeležijo službe božje v cerkvi pri Sv. Jakobu.

Slovenska šola pri sv. Jakobu praznovala je letos posebno svečano dan sv. Cirila in Metoda.

Praznično oblečeni dečki in deklice pomikali so se ob 8. uri v dolgi vrsti (blizu 400 otrok) v bližnjo farno cerkev. Za njimi so šli roditelji. V cerkvi pričakovalo je mnogo občinstva, na čelu ma načelnica ženske podružnice, častita gospa Trudnova, načelnik moške podružnice, prof. M. Mandić, gospica Mankočeva ter odborniki rojanske in svetivanske podružnice.

Sv. mašo je čital zavodni katehet, čast. g. Ivan Sila. Pri sv. opravilu so peli otroci viših razredov jako lepo ubrano pod voditeljstvom gospoda Kiferla. Po maši smo se zbrali na šolskem vrtu. Tam pod lipo stal je oder, okrašen zastavami in podobami cesarske obitelji. Nad odrom je visela podoba sv. bratov Cirila in Metoda.

Prva zadoni krasna pesem sv. Cirila in Metoda. — Nato nastopi učence IV. razreda Dobrila Marij in v prav gladki besedi nariše nam slavno zgodovino naših aposteljniov. Njih življenja slike so zvabile marsikomu solzico v oko. — Glasno so navzoči kazali svoje zadovoljstvo nad lepo pripovedjo. — Tudi Trebec Anton iz I. razreda je kaj občutljivo deklamoval pravi otroški biser: Slovenski mladini. Za tem je zapel I. in II. razred: „Angelj varh“.

Švagelj Ana iz II. razreda je svoji součenki kaj zanimivo pripovedovala kako lepo je v nebesih, na kar zapoje II. in IV. razred. „Dekliško pesem“. Kar naenkrat pričene deževati, saj Kraševic Jelisaava vodi brata in sestrico pod dežnikom „po poti“ ter ju varje da se ne zmočita. Ta prizor iz otroškega vrta je vzbudil pri občinstvu vidno radost.

Nastopi zatem Švagelj Elizabeta iz I. razreda; tudi ona lje dobro deklamovala „Tvoj Angelj“. — IV. razred je zapel „Vesolja dom“. V trogovoru „Kje stanuje Slovan v Avstriji“, so nam učenci Andrejčič, Durnik in Šnidarič (IV. razreda) v duhu prehodili vse dežele v katerih Slovenec brata ima. Z lepim vsklikom „Živela Avstrija“ so sklenili pogovor.

Vatovac iz IV. razreda je blagglasno deklamoval „Junakov Grob“. Za kratki odmor nam je J. Muha (IV. razreda) kaj šaljivo pripovedoval, kako so si živali župana volili. Vsi smo se smijali.

Zadnji prizor bil je tudi kaj dobro izbran. V „Našem zdravniku“ pripoveduje Rolih tovarišu Vološčeku kako je iz sosedove črašnje padel in si roko zlomil. Marinčev Tone ga je zapeljal. Mati so poklicali zdravnika (Gonbača). Zdravnik je prišel in prepovedal strupeno kavo piti: Zdrave tečne hrane bodem priporočal ali kave nikdar ne. — Ko bi naši Slovenci pojedli toliko mlečnega soka ali močnika bi naši tržaški Slovenci bili večji junaki. Ker so Vološčeka zobje boleli, je tudi njega okregal in povedal mu vzrok „zobobola.“ Ta prizor je tudi ugajal vsem, ker je v šaljivi obliki skrival zlate nauke za mladino. —

Cesarsko pesem smo peli vsi skupno. Zadnja točka bila je delitev podobic. Gosp. načelnik M. Mandić daroval je vsakemu otroku svojo.

Tako se je zvršil lep otrošk praznik. Gotovi smo, da se sv. Ciril in Metod radujeta nad lepo vzgojeno mladino našo. Prav zadovoljni smo zapustili naš zavod želež, da bi se enaki zavodi kmalu namoščili v našo narodno korist. Predno sklenem to skromno poročilo, mi je dolžnost, se toplo zahvaliti v imenu vsega občinstva našim marljivim gospodom učiteljem in učiteljicam, ker vsi so storili svojo dolžnost in se nad mero žrtvujejo za našo mladino. Hvala Vam, narodni učitelji, narodni boritelji — Bog poplati Vaš trud.

Pevsko društvo Hajdrih na Proseku vabi na veselico, katero napravi v gostilni pri „Lukši“ dne 10. julija 1892. s sodelovanjem tamošnjega tamburaškega zbor. Vspored: 1. P. Stoos: „Berba“, poje moški zbor. 2. M. pl. Farkaš: „Sretan imendan“, udara tamburaški zbor. 3. F. S. Vilhar: „O ti dušo!“ samospjev tenorja spremljan po tamburicah. 4. A. Förster: „Pobratimija“, moški zbor z četverospjevom in samospjevom baritona. 5. I. Klinar: „Vzdihljeji slepeca“, udara tamburaški zbor. 6. F. Koželjsky: „Ločitev“, poje četverospjev. 7. I. Macák: „Odmevi domovinski“, udara tamburaški zbor. 8. Grbic: „O bitvi“, poje moški zbor. 9. K. Görlitz: „Popolna žena“, veseloigra v enem dejanju. Po besedi boje prosta zabava. — Začetek ob 5 $\frac{1}{2}$ uri popoldne. Vstopnina k veselici za osebo 20 novč. Sedeži po 10 nč.

Program je obširen in velezanimiv, radi česar opozarjamo posebno naše rodoljude na to veselico.

Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah napravi v nedeljo dne 17. t. m. svojo veselico v vrtu krčme „Obrtniškega društva“ v Barkovljah. Program priobčimo v prihodnji števil. našega lista. Ker se napravi veselica prvikat na omenjenem mestu, upati je, da se je udeleži posebno lepo številu domačinov.

Iz Sv. Križa se nam piše: Sv. Petra in Pavla dan vršila se je pri nas slovesna procesija — vršila se je sijajno, kakor vsako leto. A užalostilo nas je do dna duše, čuvše, da je g. učitelj uboge Kriške slovenske otroke komandiral kar po vojaški s „vorwärts“, „weiter“, „langsam“.

Povejte nam, ljudje božji, ali naj se smejemo ali jezimo? Če pa ni morda gosp. učitelj zasledil v naših otrocih poklice za gradnjo velicega nemškega mostu do Adrije?! To pa ni kar si bodi: danes ali jutri utegnemo še mi Križani igrati veliko ulogo v svetovni politiki! — Da pa je dekoracija popolna, skrbela je naša učiteljica za primeren „pendant“ (nasprotno podobo), kajti muštrala je otročiče s: pian pian . . . Seveda: Vraj sta Nemčija in Italija zaveznici! — Še nekaj, kar nas je zelo osupnilo. Na ponižno prošnjo, izraženo v procesiji v slovenskem jeziku (da naj namreč dekleta toliko ne praše), zadržala se je neka Križanka v italijanskem jeziku: „Kaj misliš, da smo „ščia ve“, kakor si ti!“ — Res lepe mehurje in mehurčke poganjajo divne naše razmere!

Razpisana je služba postrožnice na novem otroškem vrtu „Družbe sv. Cirila in Metoda“ na Greti. Prednost imajo omožene prosilke brez otrok. — Natančneje se poizve pri načelniku podružnice družbe sv. Cirila in Metoda na Greti.

Naznanilo! Dne 1. julija bile so na Dunaju izžrebane vse 4 $\frac{1}{2}$ % obligacije Karol-Ludovikove goliške železnice, koje je prevzela država v izplačevanje, ki so bile izdane leta 1881., ki se nahajajo v prometu in zapadejo dne 1. januarja 1893. ter jim prenehajo tekoče obresti. Izplačevanje se začne z dne 1. januarja 1893. pri glavni blagajni državnih železnic na Dunaju in pri banki „Union“. Kuponi, ki iztečejo s 1. januarjem ali pozneje, se morajo priložiti dotični obligaciji. Zajedno se razpisuje podpisovanje na prioriteto 4 odstotno posojilo c. kr. priv. Karol-Ludovikove goliške železnice v znesku 14.664.000 gl. a. v. v srebru.

Podpisovanje proti gotovemu uplačilu se bode vršilo v ponedeljak 11. t. m. pri banki „Union“ na Dunaju, ter ter pri nje filijalki v Trstu ob navadnih uradnih urah. A podpisovanje zamene 4 $\frac{1}{2}$ odstotnih v 4 odstotne obligacije se vrši do 11 t. m. pri istih uradih. Zamene se izvrše z dnem 20. julija. Obligacije, koje se ne dvignejo do 1. septembra 1892., ostanejo v zalogi dotične menjavnice in sicer na račun in riziko onega, ki bi jih bil moral dvigniti. Natančne informacije daje tukajšnja filijalka banke „Union“.

I z k a z
dohodkov, troškov in premoženja „Dijaške kuhinje“ v Trstu za šolsko leto 1891—92.

D o h o d k i :	
gosp. Fabris Karol	gl. 12—
„ Dr. Glaser Karol	5—
„ Dr. Glavina Ivan	10—
„ Herk	5—
„ Hut Karol	1—
„ Jesenko Ivan	16—
„ Kalister Franc	50—
„ Legat Ivan	12—
„ Mankoč Ivan	10—
„ Dr. Pertot Simon	5—
„ Šabec Ivan	20—
„ Truden Miha	18—
„ Dr. Šust Ivan	20—
„ Varto Julij	5—

Skupni dohodi gl. 189—
Od lanskega leta nam je ostalo (glej „Edinost“ 1891, št. 80)
gotovine v blagajni 90-41
Naloženega kapitala 100—
Skupaj gl. 379-41

T r o š k i :	
Za obede se je potrošilo meseca	
oktobra	gl. 19-92
novembra	26-16
decembra	27-80
januarja	21-84
februarja	26-40
marca	32-40
aprila	20-16
maja	26-16
junija	21-60
julija	2-64

Siromašnim dijakom za knjige in za šolnino 34-55
Skupni troški gl. 259-63

I z k a z premoženja:
V tržaški hranilnici naloženih gl. 100—
Gotovine v blagajni 19-78
Skupaj gl. 119-78

Obed je dobivalo po dvakrat na teden poprek 16 okoličanskih dijakov tukajšnje državne gimnazije. Drugi tečaj sta dva dijaka vsaki dan hrano dobivala.

Vsem p. n. dobrotnikom izreka se v imenu oskrbujočega odbora in v imenu podpiranih dijakov najtoplejša zahvala s trdno nado, da ostanejo tudi naprej naklonjeni našemu domoljubnemu podvzetju.

Izrečena naj bode potem iskrena zahvala tudi slavnemu odboru „Slovenske Čitalnice“, ki je, kakor prejšnja leta, tudi letos odkazal prostor za dijake, v katerem so obedovali in priložnost imeli se učiti.

V Trstu, 8. julija 1892.

Julij Varto,
blagajnik.

Domači oglasi.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Gostilna „Štoka“ (staroznana pod imenom „Belladonna“, in „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako meščanom, kakor na deželo. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1. trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Tiskarna „Dolenc“ (narodni zavod v Trstu), Piazza della Pace št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska po ugodnih cenah. Imamo na prodaj knjigo „Kmetijsko berilo“ za nadaljevalno tečajje in gospodarjem v pouk. Mehko vezana stane 45 kr., trdo vezana 65 s poštino vred. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštno tiskarnice. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Gostilna „Alla Croce di Malta“ Via Valdirivo št. 19 (poleg Piazza della Zonta) priporoča se najtopleje tržaškim Slovincem in na deželi. Toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Za obilni obisk prosí gostilničar Covacich. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (blizu tehtnice Rosada) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosišča neverjetno v ceno. Cl.

Anton Krajcer, Piazza Bariera vecchia, pekarija in trgovina z različnimi jestvinami: moko, rižom, oljem, kavo itd. Priporoča se najudaneje slavnemu občinstvu. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz Št. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opresno mleko po 12 kr. liter neposredno iz Št. Petra, sveža (frišna) smetana. Na zahtevanje posneto mleko po 4 kr. liter, toda le v množini najmanje 25 litrov. Cl.

Ernest Pegan (naslednik A. Pipana) na oglu Via Torrente in Ponte della Fabra, priporoča svojo trgovino z moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa svojo bogato zalogo kolonijalnega blaga. Cene so neverjetno nizke, postrežba vestna in nagla. Cl.

Vekoslav Moder, pekovski mojster „Piazza Caserma“, se priporoča slav. občinstvu. — Prodaja vseh vrst kruha, slaščič, čokolade, vseh vrst moke itd. po najnižjih cenah. Cl.

U. Mrevlja, Via Belvedere št. 19. Priporoča slav. občinstvu vsake vrste moko, otrobov, turšice, ovsu in raznega kruha po najnižjih cenah. Cl.

Karol Colja, žganjarija in tobakarna v hiši Cačia. Prodaja domač kranjsk brinovce po 1 gl. 80 kr. boteljko, dalmatinsko tropijsko žganje po 1 gl. 10 kr. liter. Cl.

Anton Ščuka Via Barriera vecchia št. 19 III. nadstropje, izdeluje moške obleke po najnovšem kroju. V njega delavnici vsprejemajo se tudi naročila na raznovrstno moško in žensko perilo, koj. se izdeluje lično in po najugodnejših cenah. Cl.

Anton Lampe, naslednik Jakob Hočeva, varja, Via Barriera v e c h i a št. 17 pekovski mojster, priporoča kruh vseh vrst, moko, riž, sočivje, fino moravsko maslo itd. CL

Andrej Kalan, čevljar v ulici Caserma, priporoča se najtopleje slovenskemu občinstvu. Najelegantejše ter solidno delo in točna postrežba. CL

Ivan Kanobel, nasproti velike vojašnice, priporoča svojo zalogo z mnogovrstnim jedilnim in drugim blagom; razpošilja tudi na debelo v množinah od 5 kil. naprej po najnižji ceni.

Kavarni 'Commercio' in 'Tedesco' v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. CL

Ivan Prelog priporoča svoji trgovini v Via del Bosco št. 2 (uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera vecchia) in v ulici Molin a vento št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in vnanje pridelke. C.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. CL

Franjo Delak Piazzetta Cordarioli št. 3 blizu novega trga, prodaja izvrstne jestvine: kavo, sladkor, riž, olje, čokolado, kakao — po najnižjih cenah.

Hotel in restavrant Sisković prav blizu postaje Hrpelje - Kozina ima jako lep razgled v visokosti 490 metrov nad morjem; oskrbljen je izborno z vsem potrebnim; na razpolago so krasno opravljene sobe za poletno bivanje; kuhinja in pijače izborne, cene nizke. Voznina po železnici stane samo 20 kr. 11-26

Ivan Umek, čevljarji mojster, Via Roma magna št. 6. priporoča se slavemu občinstvu v vsa v njega stroko s adajoča dela. — Solidno delo, — hitra postrežba — nizke cene. 60-44

Petroleum po 12 kr. liter se dobiva v prodajalnici Artura Fazzini, Via Stadion št. 22. — Telefon 519. 1-20

Gostilna „Al Gallo d'oro“ via Ghenga toči izvrstna istrska in furlanska vina ter ima prav dobro kuhinjo. Oddaja tudi vina na debelo v sodkih od 28 litrov naprej in sicer furlansko po 28 kr. liter, istrsko po 32 kr. liter. Razpošilja tudi istrsko vino na zunan in sicer loko itacijon Trst po 23 gld. hektoliter; ne da bi imel naročevalec kako druge stroške. Vnanjim gostilničarjem se priporoča za naročila Covacich. 5-24

Ivan Valenčič, Via nuova št. 39, prodaja vsake vrste manufakturnega blaga. Blago se dobiva iz prvih vavrijskih tovarn. Cene nizke. 49-25

Josip Urbančič, na vogalu ulice Via Torrente in Via St. Francesco priporoča vseh vrst žganja na drobno in debelo. — Pristna tukajšnja in vnanja vina v boteljah. — Suho meso, kranjske klobase, sir, sladščice itd. 26-48

Moja zaloga strojev nabaja se v TRSTU, ulica Zonta šte. 5, pod tvrdo

Živic in družb. (Schivitz & Comp.)

V zalogo prihajajo pogostoma dozdevni kupci, koji si stroje ogledujejo, pa kadar jih so dobro ogledali in ceno izvedeli, izražajo svojo nevoljo, češ, da so si stroje drugod slabo kupili, ker moji so bolji in cenejši. Kupujejo mačko v žaklji, ker ne poznajo blaga, kojega kupijo, ne agenta, po kojim, in ne fabrikanta pri katerem naročujejo. Pride blago slabo ali dobro, morajo je držati, in sreča, če se ne pridejo ob plačano aro.

Prosim gospode posestnike, naj pridejo v mojo zalogo poprej, ko stroje kupijo kje drugje; zmenili se bomo, ker moja skrb je, vsem dobro postreči; živim in deželi in od deželano, zato pa niso v nevarnosti, biti opeharjeni. Prosim narodnjake, naj se držijo načela „svoji k svojim“ in da ne bi podpirali ljudi, kateri morda nas zaničujejo in nam škodujejo.

Priporočam mlatilnice in čistilnice za žito, pumpe za vsako rabo, cevi, in vsake vrsti drugih strojev in kar k temu spada.

Moje skropilnice proti peronospori so se skazale najizvrstnejše.

Izdelujem vodovode, tovarne i. t. d. V. Mat. Živic, inženir.

Velik javen ples

privedi dne 17. t. m. v Lokavci „Rokodelsko podporno društvo“, in sicer na dvorišči Franja Rebka. K obilni udeležbi vabi ODBOR.

Hiša na prodaj

je v Škednji, k kateri spadajo vrt, hlov in vodnjak. Vse je obzidano. Več se pozive v hiši št. 95. v Škednji pri Trstu.

Okoli 10.000 opek (korcev)

je takoj za prodati. Kdor želi jih kupiti, poizve več o tem pri Josipu Milave-u v Cerknici. 1-3

Kina-železna esenca

proti boleznim v želodcu in na živcih, kakor tudi za krepcanje krvi. Steklenica 70 kr. — Marijine kričistilne kroglice, tudi čistiven lek. Škatljica 20 kr., 6 škatljic 1 gld. Lekarne Franzoni, Via S. Antonio nuovo 5, poleg cerkve. Zaloga vsa-8-5 koršnih zdravil.

Josip Pizzarello

mehanic v Trstu Via Fontanone br. 12 popravlja in prodaja stroje za šivanje vsakoršnega zistema, nove in že rabljene, z garancijo. Instalujejo se električni zvonci. Popravljajo se velocipedi z pnevmatiško gumo. 13-104

Katoliki!

Pomozite mi zgraditi cerkev za tukajšnje prav ravno Pijevu občino, na mesto sedanje siromašne in podrtljive kapele. S prvim oktobrom bi rad pričel zidanje, a nimam še zbrane niti polovici za zgradbo potrebnega denarja. Dobrodošel je tudi najmanji dar.

Frank župnik pri sv. Piju. (St. Pius). Berlin. Pallisadenstrasse 73.

DIURNIST

z dnino 1 gld. 50 kr. vsprejme se v neko pisarno v Gradcu takoj. Znati mora nemški in slovenski jezik v besedi in pisavi popolnoma in imeti mora izpisano, lahko čitljivo pisavo. Nadaljni pogoji so: Biti mora umen in nagel delavec, neomadeževane preteklosti, nezadolžen, vojaščina prost, neoženjen in popolnoma zdrav. V slučaju posebne porabnosti in izbornega zadržanja ima dotičnik upanje, da se nastavi stalno s pravico do pokojnine. Prošnje v nemškem in slovenskem jeziku s prepisil spričeval poslati je pod 201.191 v Gradcu, poste restante. 3-3

DROGERIJA na debelo in drobno **G. B. ANGELI** TRST 5-12 104-5

Corso, Piazza della Legna št., 1. Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelok. Lak za kočije, z Angleškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.

MINERALNE VODE iz najbolj znanih vreleev kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt.

5 do 10 gold.

gotovega zaslužka na dan brez kapitala in rizika ponuja neka močna bančna hiša vsakateremu, ki se hoče baviti s prodajo postavno dovoljenih srečec in državnih papirjev. Ponudbo je pošiljati pod „Lose“ na: Annoncen-Expedition von I. Danneberg, Wien, I., Kumpfgasse. 10-10

Kôtranove sladčice

katero izdeluje lekarničar **PRENDINI** v Trstu Telefon št. 334. 40-52

Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kôtranove izdelke prepričala me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kôtranovega izvlečka iz Norvedškega izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva.

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtranova voda in glavice (Kapsule), lažje se, proživajo in prebavijo ter se prodajejo po prav nizkej ceni. Da se ogne ponarejanju na enej plati vdobljeno ime izdelovatelja Prendinija in na drugej besedo Cntrame. V Trstu se prodajejo v lekarnici Prendini v škatljicah po 40 kr., prodajejo se tudi v vseh večjih lekarnah v družih deželah.

Službo društvenega sluge

raspisuje „Slovenska Čitalnica“ v Trstu. Letna plača 300—360 gld., prosto stanovanje in izdaten postransk zaslužek; nastop službe s 1. avgustom t. l. Oženjeni brez otrok imajo prednost.

Prosilci za to službo naj se predstavijo osebno pri čitalnišem predsedniku gosp. Antonu Trudnu v Via Ghenga št. 8 do 15. julija t. l. 3-3

Spomladansko zdravljenje

najboljše je s čajem iz tavžentroz (milefiori). kri čisteče in neprekosljivo sredstvo zoper pale-nje v želodcu, hemoroidalne bolezni itd. — Zavitek z navodom, za 12 dni zdravljena, stane 50 kr., s pošto 5 kr. več. Čuvati se je ponarejenja zdravila. Dobiva se v odlikovani lekarni 47-100 **PRAXMARER „Ai due Mori“** Trst, veliki trg. Poštne pošiljave izvršjejo se neutogoma.

Novosti!

Srajce za hribolazce tkano, iz najbo jših snovij, gladke barve ali pisane, s širokim doli povešenim ovratnikom in dvema žepi na prsih, popolna velikost, izborno delo. Komad gld. 1.20

Sviljeni pasi 1 meter dolgi, 6 cm. široki, s posrebrno dvojnjo kačesto zapono. Komad 50 kr.

Klobuk za hribolazce iz I-a klobučevine so širokim svilenim trakom ter mošnjčk-kom za nakite. gl. 2

Ovratnice za hribolazce 3 komadi gld. 1 razpošilja po poštnem povzetju **Emil Storch** Dunaj, I. Salzgasse Nr. 65

Častni diplom Zagreb. 1891. Zlata kolajna Temesvar.

KWIZDE restitucijski fluid
Pralna voda za konje — Cena jedne steklenice 1 gld. 40 kr. a v.

Porablja se že 80 po dvornih hlevih in večjih hlevih vojaštva in civila vojačenje pred velikimi napori in zopetno krepcanje po naporih, ko se noge inpahneje ali kite otrpnejo itd. usposobi konja za velika dela v večbanju.

Paziti je na zgornjo varstveno marko in naj se zahteva izrečno **Kwizde restitucijski fluid** Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

I GLAVNA ZALOGA **FRAN IV. KWIZDA** c. in k. avstr. in kralj. rum. dvorni založnik, okrožni lekar v Korneuburgu pri Dunaju.

Znatno obaljene ciene

Tiskalicam za vino, voće i masline

IZVORAN FABRIKAT najnovijeg izvrstnog sustava sa neprestano djelujućom dvojakom pritiskom silom. Zajamčena najveća djelatnost do 20% veća nego li kod svih ostalih tiskalnica. Kod svih izložba odlikovane prvimi nagradami **Mlinove za grozdje, voće, masline, strojeve** za sušenje voća kano i za sve proizvode iz bilinstva i životinjstva.

Tiskalnice za sieno na ruku, i strojevi za treb-ljenje kuruze.

Najnoviji samostalni patent. štrcaljke za trsje „Syfonia“ izraduju jedini tvorničari

PH. MAYFARTH i drug. tvornica poljodjelskih strojeva **BEČ II. Taborstrasse 76.** Kataloge šalje badava, prima zastupnike. — Kod kupnje opominje svakoga, da pazi na podielanje.

Drogerija **Arturo Fazzini v Trstu** Ulica Stadion 22 — Telefon 519. Velika izbor mineralnih vodâ, zmlatih oljnatih barv najfinijih vrsti; rudaće, rumene, zelene, višnjeve in črne po 28 novč. kilo. Svinčnata belilo po 32 novč. kilo. Cinkovo belilo najljubeje po 40 novč. kilo. Razun tega velika izbor barv na vodo in čopičev vsake vrste ter po cenah, s kojimi ni mogoče konkurirati. — Zaloga glasovitoga krepila od Kwizde (Korneuburger Viehnährpulver) za živino. Zaloga miodij, barv, zdravil; zalogo žveplja in modre galice za rabo pri trtah. Naročniki morejo brezplačno uporabljati telefon. 1-50

V nekem kamnolomu v Nabrežini nastavi se stalno 3-4

administrativno izobražen mož

kateri ume nekoliko risati in se spozna pri kamosestvu in kamnolomu. Ponudbe je poslati **Gust. Tonnes-u** v Ljubljani.

Tinktura za želodec, katero prireja **G. PICCOLI**, lekar „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta je mehko uplívno, delovanje prebavnih organov ureja-joće sredstvo. Krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 stekl. volja gl. 1.86, z 55 stekl., 5 kg. teže, volja gl. 5.26. Poštino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničica razprodajajo se v vseh lekarnah v Trstu, Istri in na Goriškem. 22-25